# Finansutskottets betänkande 2026/27:FiU8

# Skattetransparenta värdepappersfonder för institutionella investerare

## Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i bl.a. lagen om värdepappersfonder som gör det möjligt att bilda skatterättsligt transparenta fonder i Sverige. En sådan fond ska utgöra en särskild form av värdepappersfond som får vara öppen enbart för vissa kategorier av institutionella investerare. Det gäller institutionella investerare som förvaltar pensionsmedel eller annat kapital för allmänna ändamål eller för allmänhetens räkning. Syftet med den nya fondtypen är att den skattemässiga situationen vid investeringar i dessa fonder ska bli densamma som vid en direktinvestering.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

*Behandlade förslag*

Proposition 2025/26:296 Skattetransparenta värdepappersfonder för institutionella investerare.

# Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut ..... 3
Redogörelse för ärendet ..... 4
Ärendet och dess beredning ..... 4
Utskottets överväganden ..... 5
Skattetransparenta värdepappersfonder för institutionella investerare ..... 5
*Bilaga 1*
Förteckning över behandlade förslag ..... 7
Propositionen ..... 7
*Bilaga 2*
Regeringens lagförslag ..... 8

# Utskottets förslag till riksdagsbeslut

## Skattetransparenta värdepappersfonder för institutionella investerare

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
2. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
3. lag om ändring i lagen (2026:916) om ändring i lagen (2026:629) om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:296 punkterna 1–3.

Stockholm den 10 november 2026

På finansutskottets vägnar

*Mikael Damberg*

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Mikael Damberg (S), Edward Riedl (M), Eva Lindh (S), Henrik Vinge (SD), Joakim Sandell (S), Ida Drougge (M), David Perez (SD), Martin Ådahl (C), Linda Frohm (M), Janine Alm Ericson (MP), Hans Eklind (KD), Mattias Eriksson Falk (SD), Ingrid Andreae (S), Pär Gustafsson (L), Sarkis Khatchadourian (S), Daniel Bernmar (V) och Linnéa Wickman (S).

# Redogörelse för ärendet

## Ärendet och dess beredning

I proposition 2025/26:296 Skattetransparenta värdepappersfonder för institutionella investerare föreslår regeringen att riksdagen ska anta förslag till ändringar i lagen (2004:46) om värdepappersfonder, lagen om inkomstskattelagen (1999:1229) och lag om ändring i lagen (2026:916) om ändring i lagen (2026:629) om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

# Utskottets överväganden

## Skattetransparenta värdepappersfonder för institutionella investerare

**Utskottets förslag i korthet**

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i lagen om värdepappersfonder och inkomstskattelagen.

### Propositionen

*En skattetransparent fond införs*

Regeringen föreslår att det ska införas en möjlighet att bilda skattemässigt transparenta värdepappersfonder som är öppna enbart för vissa institutionella investerare. Regeringen bedömer att det inte bör införas någon möjlighet att bilda skattemässigt transparenta alternativa investeringsfonder.

Regeringen föreslår att en värdepappersfond, om det anges i fondbestämmelserna, ska få vara öppen enbart för investerare som tillhör en eller flera av följande kategorier:

- staten, kommuner, regioner och kommunalförbund
- utländska stater och utländska offentliga organ
- livförsäkringsföretag som bedriver verksamhet enligt försäkringsrörelselagen och utländska företag som i sitt hemland bedriver motsvarande verksamhet
- tjänstepensionsföretag som bedriver verksamhet enligt lagen om tjänstepensionsföretag och utländska företag som i sitt hemland bedriver motsvarande verksamhet
- utländska tjänstepensionsinstitut som har rätt att bedriva verksamhet i Sverige enligt lagen om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige
- pensionsstiftelser som bedriver verksamhet enligt lagen om tryggande av pensionsutfästelse m.m. och motsvarande utländska stiftelser.

Det ska i fondbestämmelserna anges om fonden är öppen enbart för de ovan nämnda kategorierna av investerare, och i förekommande fall vilka av dem. I lagen om värdepappersfonder ska det förtydligas att kapitaltillskott till en skattetransparent värdepappersfond jämställs med kapitaltillskott från allmänheten.

Regeringen bedömer att det inte bör införas något förbud mot att andelar i en skattetransparent värdepappersfond överlåts, förvärvas av en fysisk person eller ett dödsbo, eller upptas till handel på en handelsplats.

Regeringen föreslår att om en ändring i fondbestämmelserna innebär att fonden upphör att vara en skattetransparent fond ska de nya fondbestämmelserna tillämpas fr.o.m. den 1 januari kalenderåret efter det att Finansinspektionen godkände ändringen i fondbestämmelserna. Enligt regeringen bör det inte införas några särskilda bestämmelser om fusion av skattetransparenta fonder.

Regeringen föreslår att andelsklasser i en värdepappersfond ska få vara förenade med villkor för skatterättslig status och administration av skatt. Detta ska gälla även specialfonder.

### *Den skatterättsliga regleringen av fonder för vissa institutionella investerare*

Regeringen föreslår att en skattetransparent värdepappersfond inte ska omfattas av de bestämmelser i inkomstskattelagen som gäller för andra värdepappersfonder, och därmed inte ska anses vara ett skattesubjekt.

Anskaffningsutgiften för fondandelarna i en värdepappersfond som upphör att vara en skattetransparent värdepappersfond ska beräknas till summan av andelsägarens omkostnadsbelopp för var och en av tillgångarna i fonden och andelsägarens andel av de svenska kronor som finns i fonden.

Regeringen bedömer att det inte behövs några ytterligare ändringar i skattelagstiftningen.

### *Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser*

Regeringen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2027 och bedömer att det inte finns behov av några övergångsbestämmelser.

## Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

BILAGA 1

# Förteckning över behandlade förslag

## Propositionen

*Proposition 2025/26:296 Skattetransparenta värdepappersfonder för institutionella investerare:*

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2026:916) om ändring i lagen (2026:629) om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder.

BILAGA 2

# Regeringens lagförslag

## 1 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:46) om värdepappersfonder[1]

*dels* att 1 kap. 1 § och 4 kap. 8, 9 a och 10 §§ ska ha följande lydelse,

*dels* att det ska införas en ny paragraf, 4 kap. 14 a §, och närmast före 4 kap. 14 a § en ny rubrik av följande lydelse.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|

**1 kap.**

1 §[2]

I denna lag betyder

1. alternativ investeringsfond: detsamma som i 1 kap. 2 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

2. behörig myndighet: utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över fondföretag eller förvaltningsbolag,

3. derivatinstrument: optioner, terminer och swappar samt andra likartade finansiella instrument,

4. EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

5. egna medel: detsamma som i artikel 2.1 l i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/91/EU,

6. filial: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett fondbolags, ett förvaltningsbolags eller ett fondföretags etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,

7. finansiellt instrument: överlåtbara värdepapper, fondandelar, penningmarknadsinstrument, derivatinstrument samt annan rättighet eller förpliktelse avsedd för handel på värdepappersmarknaden,

8. fondbolag: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd enligt 4 § att driva fondverksamhet,

9. fondföretag: ett utländskt företag

a) som i sitt hemland har tillstånd för verksamhet där det enda syftet är att göra kollektiva investeringar i sådana tillgångar som anges i 5 kap. 1 § andra stycket, med kapital från allmänheten,

b) som tillämpar principen om riskspridning, och

c) vars andelar på begäran av innehavarna återköps eller inlöses med medel ur företagets tillgångar,

[1] Senaste lydelse av lagens rubrik 2013:563.
[2] Senaste lydelse 2026:908.

10. fondföretags hemland: det land där fondföretaget har fått sådant tillstånd som avses i 9 a,

11. fondverksamhet: förvaltning av en värdepappersfond, försäljning och inlösen av andelar i fonden samt därmed sammanhängande administrativa åtgärder,

12. företagsgrupp: koncern enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/95/EU, eller grupp som enligt erkända internationella redovisningsregler ska lämna motsvarande redovisning,

13. förvaltningsbolag: ett utländskt företag som i sitt hemland har tillstånd att förvalta fondföretag,

14. förvaltningsbolags hemland: det land där bolaget har sitt säte,

15. förvaringsinstitut: en bank eller ett annat kreditinstitut som förvarar tillgångarna i en värdepappersfond och som sköter in- och utbetalningar avseende fonden,

16. kvalificerat innehav: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 1 a § representerar 10 procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

17. matarfond: en värdepappersfond vars medel placeras i enlighet med tillstånd enligt 5 a kap. 6 §,

18. matarfondföretag: ett fondföretag som i sitt hemland har sådant tillstånd som avses i artikel 58 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG,

19. mottagarfond: en värdepappersfond som

a) har minst en matarfond eller ett matarfondföretag bland sina andelsägare,

b) inte är en matarfond, och

c) vars medel inte placeras i en matarfond eller ett matarfondföretag,

20. mottagarfondföretag: ett fondföretag som

a) i sitt hemland har sådant tillstånd som avses i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG,

b) har minst en matarfond eller ett matarfondföretag bland sina andelsägare,

c) inte är ett matarfondföretag, och

d) inte placerar medel i en matarfond eller ett matarfondföretag,

21. reglerad marknad och MTF-plattform: detsamma som i 1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

22. penningmarknadsinstrument: statsskuldväxlar, bankcertifikat samt sådana andra finansiella instrument som normalt omsätts på penningmarknaden, är likvida och har ett värde som vid varje tidpunkt exakt kan fastställas,

23. specialfond: detsamma som i 1 kap. 11 § 28 lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

24. startkapital: detsamma som i artikel 2.1 k i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG,

25. värdepappersfond: en fond vars andelar kan lösas in på begäran av andelsägare och som består av finansiella tillgångar, om den bildats genom kapitaltillskott från allmänheten och ägs av dem som skjutit till kapital samt förvaltas enligt bestämmelserna i 5 kap. eller 5 a kap., och

26. överlåtbart värdepapper:

a) aktier och andra värdepapper som motsvarar aktier samt depåbevis för aktier,

b) obligationer och andra skuldförbindelser, med undantag av penningmarknadsinstrument, samt depåbevis för skuldförbindelser, och

c) värdepapper av annat slag som ger rätt att förvärva sådana överlåtbara värdepapper som anges i a och b genom teckning eller utbyte.

Överlåtbart värdepapper omfattar inte tekniker och instrument som avses i 5 kap. 1 § tredje stycket.

Med återköp eller inlösen av andelar enligt första stycket 9 och 25 jämställs att andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform, om det är säkerställt att andelarnas noterade värde inte väsentligt avviker från det värde som avses i 4 kap. 10 § tredje stycket.

*Med kapitaltillskott från allmänheten enligt första stycket 25 jämställs kapitaltillskott till en sådan värdepappersfond som avses i 4 kap. 14 a §.*

**4 kap.**

8 §[3]

För varje värdepappersfond ska det finnas fondbestämmelser som upprättas av fondbolaget.

Fondbestämmelserna ska ange

1. namnet på fonden, fondbolaget och förvaringsinstitutet,

2. grunderna för fondens placeringsinriktning och för placeringen av fondmedlen, med särskild upplysning om huruvida medel ska placeras i sådana derivatinstrument som anges i 5 kap. 12 §,

3. vilka andelsklasser som ska finnas och vilka villkor som är förenade med dem,

4. om utdelning ska ske och, i så fall, grunderna och sättet för utdelning,

5. grunderna för beräkning av fondens och fondandelarnas värde, inklusive de värderingsprinciper som används vid värderingen av onoterade tillgångar och sådana derivatinstrument som anges i 5 kap. 12 § andra stycket,

6. grunderna för beräkning av försäljnings- och inlösenpris för fondandelarna,

7. de likviditetshanteringsverktyg som fondbolaget tillämpar för fonden och under vilka omständigheter verktygen får användas,

8. var och hur försäljning och inlösen av fondandelar ska ske, när fonden är öppen för inlösen, och i förekommande fall vilken uppsägningstid som gäller,

9. grunderna för beräkning av fondbolagets och förvaringsinstitutets ersättning från fonden,

[3] Senaste lydelse 2026:908.

10. fondbolagets avgifter för försäljning, förvaltning och inlösen av andelar,

11. hur pantsättning av fondandelar ska gå till,

12. fondens räkenskapsår,

13. när och var försäljnings- och inlösenpriset för fondandelarna samt fondens halvårsredogörelse och årsberättelse ska offentliggöras, *samt*

14. var ändringar av fondbestämmelserna ska tillkännages.

För fonder där fondmedlen placeras enligt bestämmelserna i 5 kap. 8 §, ska *det* dessutom anges de emittenter eller garanter som gett ut eller garanterat sådana skuldförbindelser som fondmedlen till mer än 35 procent av fondens värde avses att placeras i.

13. när och var försäljnings- och inlösenpriset för fondandelarna samt fondens halvårsredogörelse och årsberättelse ska offentliggöras,

14. var ändringar av fondbestämmelserna ska tillkännages, *och*

*15. om fonden enbart ska vara öppen för sådana juridiska personer som anges i 14 a §, och i förekommande fall vilka av dem.*

För fonder där fondmedlen placeras enligt bestämmelserna i 5 kap. 8 §, ska dessutom anges de emittenter eller garanter som gett ut eller garanterat sådana skuldförbindelser som fondmedlen till mer än 35 procent av fondens värde avses att placeras i.

9 a §[4]

Vid godkännande av fondbestämmelser eller ändringar i dem får Finansinspektionen besluta att fondbestämmelserna inte får tillämpas förrän en viss tid förflutit efter beslutet om godkännande.

Vid godkännande av ändringar i fondbestämmelserna får Finansinspektionen besluta att berörda fondandelsägare ska underrättas om ändringarna. En sådan underrättelse ska innehålla lämplig information om syftet med ändringarna och vilka konsekvenser de kan få för andelsägarna. I förekommande fall ska underrättelsen även innehålla information om rätten till inlösen enligt 9 b §.

*Om en ändring i fondbestämmelserna innebär att fonden upphör att vara en sådan fond som avses i 14 a § ska de nya fondbestämmelserna tillämpas från och med den 1 januari kalenderåret närmast efter det att Finansinspektionen godkände ändringen i fondbestämmelserna.*

[4] Senaste lydelse 2011:882.

10 §[5]

Andelarna i en värdepappersfond ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden, om inte annat följer av andra stycket.

I en värdepappersfond får det finnas andelar av olika slag (andelsklasser). Andelarna i en andelsklass ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden. Andelsklasser i en och samma fond får vara förenade med

1. villkor för

a) utdelning,

b) avgifter,

c) lägsta teckningsbelopp,

d) distribution av andelar,

e) valutasäkring,

f) i vilken valuta andelarna tecknas och inlöses, *och*

f) i vilken valuta andelarna tecknas och inlöses,

g) undantag från kravet på att andelarna ska lösas in på andelsägarens begäran om andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform, och

*h) skatterättslig status och administration av skatt, och*

2. villkor som framgår av föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 14.

Värdet av en fondandel är fondens värde delat med antalet fondandelar. Om det finns andelsklasser ska värdet av en fondandel dock bestämmas med beaktande av de villkor som är förenade med andelsklassen. Om fondbolaget tillämpar likviditetshanteringsverktyg enligt 5 kap. 2 a § första stycket 4 eller 5 ska värdet av en fondandel justeras enligt de bestämmelserna.

Fondens värde beräknas enligt de grunder som anges i fondbestämmelserna. Den egendom som ingår i fonden ska värderas med ledning av gällande marknadsvärde.

Fondbolaget ska fortlöpande och åtminstone när fonden är öppen för inlösen beräkna och på lämpligt sätt offentliggöra fondandelsvärdet.

***Värdepappersfonder för vissa institutionella investerare***

*14 a §*

*Om det anges i fondbestämmelserna får en värdepappersfond vara öppen enbart för investerare som tillhör en eller flera av följande kategorier:*

*1. staten, kommuner, regioner och kommunalförbund,*

[5] Senaste lydelse 2026:908.

*2. utländska stater och utländska offentliga organ,*

*3. livförsäkringsföretag som bedriver verksamhet enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043) och utländska företag som i sitt hemland bedriver motsvarande verksamhet,*

*4. tjänstepensionsföretag som bedriver verksamhet enligt lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag och utländska företag som i sitt hemland bedriver motsvarande verksamhet,*

*5. utländska tjänstepensionsinstitut som har rätt att bedriva verksamhet i Sverige enligt lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, eller*

*6. pensionsstiftelser som bedriver verksamhet enligt lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. och utländska stiftelser som bedriver motsvarande verksamhet.*

---

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

## 2 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att det i inkomstskattelagen (1999:1229)[1] ska införas två nya paragrafer, 2 kap. 3 a § och 44 kap. 22 f §, och närmast före 2 kap. 3 a § och 44 kap. 22 f § nya rubriker av följande lydelse.

| *Nuvarande lydelse* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|
| | **2 kap.** |
| | ***Värdepappersfonder för vissa institutionella investerare*** |
| | *3 a §*<br>*Bestämmelserna om värdepappersfonder ska inte tillämpas på en värdepappersfond som enbart är öppen för sådana investerare som anges i 4 kap. 14 a § lagen (2004:46) om värdepappersfonder.* |
| | **44 kap.** |
| | ***Anskaffningsutgift för andelar i vissa värdepappersfonder*** |
| | *22 f §*<br>*Anskaffningsutgiften för andelar i en värdepappersfond som upphör att vara en värdepappersfond som enbart är öppen för sådana investerare som anges i 4 kap. 14 a § lagen (2004:46) om värdepappersfonder ska beräknas till summan av andelsägarens omkostnadsbelopp för var och en av tillgångarna i fonden och andelsägarens andel av de svenska kronor som finns i fonden.* |

---

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

[1] Lagen omtryckt 2008:803.

# 3 Förslag till lag om ändring i lagen (2026:916) om ändring i lagen (2026:629) om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 10 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder i stället för lydelsen enligt lagen (2026:916) om ändring i lagen (2026:629) om ändring i lagen om värdepappersfonder ska ha följande lydelse.

| *Lydelse enligt SFS 2026:916* | *Föreslagen lydelse* |
|---|---|

**4 kap.**

10 §

Andelarna i en värdepappersfond ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden, om inte annat följer av andra stycket.

I en värdepappersfond får det finnas andelar av olika slag (andelsklasser). Andelarna i en andelsklass ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden. Andelsklasser i en och samma fond får vara förenade med

1. villkor för

a) utdelning,

b) avgifter,

c) lägsta teckningsbelopp,

d) distribution av andelar,

e) valutasäkring,

f) i vilken valuta andelarna tecknas och inlöses, *och*

f) i vilken valuta andelarna tecknas och inlöses,

g) undantag från kravet på att andelarna ska lösas in på andelsägarens begäran om andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform, och

*h) skatterättslig status och administration av skatt, och*

2. villkor som framgår av föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 14.

Värdet av en fondandel är fondens värde delat med antalet fondandelar. Om det finns andelsklasser ska värdet av en fondandel dock bestämmas med beaktande av de villkor som är förenade med andelsklassen. Om fondbolaget tillämpar likviditetshanteringsverktyg enligt 5 kap. 2 a § första stycket 4 eller 5 ska värdet av en fondandel justeras enligt de bestämmelserna.

Fondens värde beräknas enligt de grunder som anges i fondbestämmelserna. Den egendom som ingår i fonden ska värderas med ledning av gällande marknadsvärde.

Fondbolaget ska fortlöpande och åtminstone när fonden är öppen för inlösen beräkna och på lämpligt sätt offentliggöra fondandelsvärdet.

Tryck: Elanders Sverige AB, Vällingby 2026